20. תצוה. היעלמותו של משה רבינו.

מאז הולדתו של משה רבינו ועד לפטירתו בסיום חמישה חומשי תורה, כל פרשיות התורה מצטטות את שמו של משה רבינו למעט פרשת תצוה. הפרשה כולה מדברת בלשון נוכח: וְאַתָּה תְּצַוֶּה, וְאַתָּה תְּדַבֵּר, וְעָשִׂיתָ ...

תמהו על כך מפרשים רבים, בין השאר הגאון מווילנה. מדוע שמו של משה אינו מוזכר בפרשת תצוה? כי משה הלך לעולמו בז' באדר, ומדי שנה בשנה, פרשת השבוע שחל בו ז' באדר, היא פרשת תצוה. (גם בשנה מעוברת!). כך שפטירתו נרמזה בפרשת השבוע.

אבל הוא דבר והיפוכו: דווקא מפני ששמו אינו מוזכר, מרבים הדרשנים לצטט את שמו של משה רבינו יותר משאר ימות השנה.

דבר זה מזכיר לי קטע תפילת שחרית: אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא. ואלו הם: כיבוד אב ואם ,וגמילות חסדים, וביקור חולים, הכנסת אורחים, והשכמת בית הכנסת, והבאת שלום בין אדם לחברו.

כל המצוות האלה שייכות למערכת מצוות בין אדם לחברו חוץ מאחת: השכמת בית הכנסת. מדוע המצווה הזאת, שהיא בין אדם למקום, נמנית בסדרה הזאת?

לומר לנו שגם השכמת בית הכנסת שייכת למצוות בין אדם לחברו: כשפלוני קם מידי בוקר לתפילת שחרית לבית הכנסת ויום אחד אינו בא, חבריו לתפילה שואלים עליו: איפה פלוני? מה שלומו? האם נסע? היעדרותו מבית הכנסת מעוררת שאלות והתעניינות, ובזה מקיימים מצוות בין אדם לחברו.

אבל דבר אחר הפליא את הגאון מווילנה על היעלמותו של משה רבינו בפרשת תצווה: בפרשת זו ישנם 101 פסוקים (גימטרייה מיכאל), וראו זה פלא: הנסתר מִשֶּׁם משה הוא 101. איך? הנסתר מהאות מ(ם) הוא גם 40. הנסתר מהאות ש(ין) הוא 60 והנסתר מהאות ה(א) הוא 1, בסך הכל 101. לרמוז לנו שאף על פי שחיצוניותו, גופו של משה נעלם לנו, רוחניותו והיא התורה שלימד אותנו, עוד חיה אתנו.